

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Jeden svět představuje filmový program. Nabídne desítky dokumentů, rozšířené debaty i virtuální realitu

Tisková zpráva

Praha, 1. března 2023

Ruská invaze na Ukrajině, energetická krize, klimatické změny, ale i sociální nejistoty. To vše jsou situace, které podtrhují křehkost a hodnotu Ceny bezpečí, podtitulu letošního ročníku Jednoho světa, který odkazuje právě na jednu ze základních lidských potřeb. Bezpečí a cena, kterou jsme za něj ochotni platit, však pro každého z nás může znamenat něco jiného. I proto se Jeden svět rozhodl nahlédnout na téma z různých úhlů pohledu a reflektovat ho napříč celým filmovým programem. Festival letos představí 75 celovečerních dokumentů a 10 snímků ve virtuální realitě. Nabídne debatní program s hosty a hostkami z celého světa nebo krátké filmy pro děti. Dvacátý pátý ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět proběhne ve 28 městech po celém Česku od 22. března do 2. dubna. V Praze se diváci a divačky mohou těšit na festival od 22. do 30. března.

Festival zahájí snímek [Překonat temnotu](#), natočený kolektivem ukrajinských filmařů a filmařek během prvních týdnů války. Příběhová mozaika, pod níž je podepsaný autorský kolektiv Kinodopomoha, přináší mrazivá svědectví ukrajinského lidu čelícího ruské invazi. Snímek do Prahy doprovodí producentka Olga Beskhnelytsina a jeden z režisérů Yegor Troyanovsky.

Zahajovací ceremoniál jubilejního pětadvacátého ročníku Jednoho světa proběhne tradičně v Pražské křižovatce. Jeho součástí bude předávání lidskoprávního ocenění **Homo Homini**. Letošním laureátem je venezuelský aktivista Javier Tarazona.

Téma Cena bezpečí se v různých podobách promítne ve snímcích všech soutěžních i nesoutěžních kategorií. Filmový program nabídne celkem 75 celovečerních dokumentů, 10 filmů ve virtuální realitě a 5 krátkých filmů pro děti. Divačky a diváci se mohou těšit na tradiční soutěžní sekce (**Mezinárodní soutěž, Česká soutěž, Máte právo vědět**), k nimž nově přibude soutěžní kategorie pro VR filmy **Jeden svět interaktivně**. Festival kromě toho však nabídne také 7 tematických kategorií, které filmy sdruží do sekcí **Nová božstva, Síla žen, Ukrajina, Udržitelnost, Vztahy, Vykořenění a Síť**.

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Nejnovější dokumenty z celého světa publiku nabídne **Mezinárodní soutěž**. Uvede například nový film režiséra Vitalije Manského [Východní fronta](#), v němž tvůrce sleduje každodenní život dobrovolných mediků v prvních šesti měsících války na Ukrajině. Do sousedního Běloruska zase divačky a diváky zavede režisérská dvojice Hanna Badziaka a Alexander Mihalkovich. Ve filmu [Matka vlast](#) ukazují, že v zemi jsou potlačována nejen lidská práva kritiků režimu, ale také těch, kteří jsou tvrdými prostředky vycvičeni k tomu, aby je chránili. Jak soudit bývalého dětského vojáka? Na to se ve snímku [Divadlo násilí](#) zeptají režiséři Lukasz Konopa a Emil Langballe, kteří s kamerou navštíví síň Mezinárodního trestního soudu, jímž je souzen jeden z velitelů ugandské partyzánské armády. Situaci na trhu práce čekají v blízké budoucnosti velké změny. Kvůli rapidnímu rozmachu automatizace mohou zaniknout stovky milionů pracovních míst. Jak by to ovlivnilo naši společnost? I to ve filmu [Postpráce](#) rozebere režisér Erik Gandini, který bude také jedním z letošních festivalových hostů. Do světa současného umění často svázaného s tvrdým byznysem umožní nahlédnout film [Apolonia, Apolonia](#) režisérky Ley Glob, v němž během třinácti let sleduje život umělkyně Apolonie Sokol. Film na festival do Prahy doprovodí jak režisérka, tak protagonistka.

Soutěžní sekce **Máte právo vědět** tradičně rozkrývá případy porušování lidských práv a upozorňuje na příběhy, které by neměly zůstat bez povšimnutí. Jedním z nich je například snímek [To musíte zažít](#) režisérky Poliny Georgescu o boji proti potlačování práv queer osob v Maďarsku. Co se stane, když se hudební celebrita rozhodne učinit přítrž desetiletí trvající vládě jednoho prezidenta a svou kandidaturou rozvíří v rytmu reggae politickou scénu? To ukáže portrét ugandského prezidentského kandidáta [Bobi Wine: Prezidentské reggae](#), natočený Christopherem Sharpem. Kategorie dává prostor také filmům o inspirativních aktivistických osobnostech, které bojují za zlepšení podmínek ve své zemi. Příkladem je televizní reportér Raviš Kumár, který ve filmu [A my tomu přihlíželi](#) brojí proti nebezpečí radikalizace indické společnosti a bujícího nacionalismu v zemi.

Nová božstva, síla žen i příběhy z Ukrajiny

Uplynul více než rok od chvíle, kdy Rusko zahájilo invazi na Ukrajinu a rozpoutalo otevřenou válku trvající dodnes. Jeden svět proto letos v tematické kategorii připravil speciální fokus věnovaný právě **Ukrajíně**. Festival uvede například snímek [Nevyhasneme](#) režisérky Alisy Kovalenko sledující život pěti teenagerů, kterým se naskytne příležitost opustit na chvíli realitu Donbasu a vydat se na výlet do Himálaje. Z jiné, do minulosti se obracející perspektivy nahlédne na události posledního roku film [Generace Euromajdan](#). Režisér v něm sleduje tři aktivisty revoluce na Majdanu, kteří následně vstoupili do vyšších pater ukrajinské politiky. Film představuje politickou generaci, z níž vzešel i současný prezident Volodymyr Zelenskij. K mladé generaci Ukrajiny se váže i snímek režisérky Olhy Zhurbé [Na okraji](#) vyprávějící o osudech romského chlapce, který se vlivem životních i společenských událostí ocitl na okraji společnosti.

Tematická sekce **Nová božstva** nahlédne na nové i staré modly, ke kterým lidé vzhlížejí. Představí se v ní třeba snímek režiséra Guye Davidiho, podle něhož Izrael není místem, kde by měla místo dětská nevinnost. Film [Nevinnost](#) odkrývá tragické dopady izraelského militarismu na životy tamní mládeže, odmala připravované k obraně vlasti. Režisér Guy

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Davidi se festivalu zúčastní online. Víru v sociální systémy a lidskou pospolitost tematizuje film [Občanská neposlušnost](#). Zamýšlí se nad tím, zda je lidstvo ze své podstaty dobré a zrozené ke spolupráci. Na festival film přijede představit režisér Fredrik Gertten.

Novou kategorií je také **Síla žen**. Protagonistky filmů se v ní rozhodly čelit bezpráví a mnohdy i za cenu riskování vlastní bezpečnosti bojovat za práva další generace žen. Christine Choy se rozhodla oprášit metry filmového pásu, na nichž dokumentovala mladé lidi, kteří se v červnu 1989 postavili na náměstí Nebeského klidu čínskému režimu a vládní síly je zmasakrovaly. Někteří z přeživších tehdy utekli do exilu a už se nikdy nemohli vrátit domů. Filmařka se vydává za třemi disidenty, kteří jsou na pásech zachyceni. Výsledný snímek a vítěz festivalu Sundance [Vyhnanci](#) natočený ve spolupráci s dvojicí režisérů Benem Kleinem a Violet Columbus na festival do Prahy doprovodí nejen právě Violet Columbus, ale také jeden z protagonistů, disident Wu'er Kaixi.

V dokumentu [Dokud se zpívá](#) režisérka Fazila Amiri sleduje zpěvačku z Afghánistánu, která přestože čelí výhrůžkám smrti za svá veřejná vystoupení, se snaží svou činností dodávat odvalu dalším ženám a dívkám. Hrdinky filmu [Utajené písmo](#) natočené dvojicí Violet Du Feng a Qing Zhao se snaží prosadit v čínské společnosti řízené patriarchálními tradicemi. Oporu nacházejí v tradičním jazyce nü-šu, který ženám po staletí umožňoval komunikovat tak, aby jeho význam zůstal mužům skrytý. Unikátní výpověď přinesou i režisérky filmu [Ženy za volantem: Příběhy z cesty po Pamíru](#) Hannah Congdon a Catherine Haigh, které sedly za volant a rozjely se zmapovat stav ženských práv v oblastech Pamírské dálnice. Vznikl z toho upřímný cestopis, který dává zaznít příběhům žen a dívek z těchto opomíjených částí světa. Obě režisérky dorazí na festival a představí film osobně.

U tématu spojeného s ženami zůstane i snímek [Mizogynie v digitálním věku](#) zařazený do kategorie **Sítě**, v němž režisérská dvojice Guylaine Maroist a Léa Clermont-Dion upozorňuje na nenávislné útoky na ženy v online prostředí a ukazuje, jak moc násilníkům pomáhá skrytá identita za falešnými účty a jmény. Film na festival doprovodí jedna z protagonistek, francouzská herečka Marion Séclin. Z jiné perspektivy na sítě nahlédne snímek [Pornfluenceri](#), který představuje mladý pár z Německa živící se natáčením pornovideí. Přestože chtěl režisér Joscha Bongard původně natočit sexuálně pozitivní portrét civilního života amatérských pornohvězd, v natočeném materiálu vyvěrá na povrch toxicita vztahu, v němž převládají genderové stereotypy.

Nové kategorie věnované vztahům i udržitelnosti

Na máloco můžeme nahlížet z tolika různých úhlů jako na **Vztahy**, i proto jim Jeden svět věnuje samostatnou kategorii. Protagonistka filmu [Nepříjemně blízko](#) natočeného Botondem Püsökem při snaze o nalezení klidu pro sebe a své děti zakouší vliv okolních vztahů na svou rodinu. Kromě vesničanů, kteří na ní nenechají nit suchou, se do jejího života pokradmu vrací bývalý manžel odsouzený za zneužívání její dcery. Dokumentární svědectví o vztahu matky a syna, kteří kvůli dědičné nemoci přicházejí o zrak, přinese režisérka Julie Bezerra Madsen ve filmu [Co ještě uvidím](#).

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Jelikož je i klimatická změna jedním z největších témat současnosti, bude festival pokračovat v tradici a nabídne filmy spojené s životním prostředím, tentokrát sdružené v sekci **Udržitelnost**. O neobvyklém přátelství povypráví dokumentární komedie [Farmář a hipster](#). Farmář z rakouského venkova se dostane do sporu s vídeňským novinářem, který poté přijme farmářovu výzvu a přijede si za ním zkusit, jaké to je hospodařit ve 21. století. V dokumentu [Život pod sopkou](#) tvůrci Ischa Clissen a Dorus Masure zavedou divačky a diváky na Island mezi obyvatele dvou vesnic, kteří žijí v neustálém strachu, kdy vybuchne sopka Katla, na jejímž úpatí bydlí. Z potenciálního nebezpečí se nakonec rozhodnou těžit a z místa vytvoří turistickou atrakci.

V sekci **Vykořenění** festival uvede výběr filmů ze zemí Afriky, ale i Latinské Ameriky a Asie. Třináctiletý Opio z Burkina Fasa se ve filmu [Jestli jsi chlap](#) ocitá v začarovaném kruhu. Jeho snem je chodit do školy a opustit práci ve zlatém dole, ale aby si vydělal na školné, musí se prokopávat doslova čím dál hlouběji. Režiséři Vanna Hem a Tommaso Cognese ve filmu [SK Lotus](#) představují dívčí fotbalový klub v Kambodži, v němž trénují i dva chlapci, kteří se narodili do dívčího těla. Místo šikany, které by se jim dostalo v mnohých společnostech po celém světě, si ale v týmu pod vedením trenéra s podobnou genderovou identitou našli novou rodinu.

Zažijte filmy ve virtuální realitě

V soutěžní kategorii **Jeden svět interaktivně** dostane publikum možnost objevovat virtuální světy prostřednictvím šesti interaktivních projektů a čtyř 360° filmů, které účastnice a účastníky přenesou do realit mrazivé současnosti, blízké budoucnosti i málo známých lidských zkušeností.

Prožít spolu s autistickým chlapcem dětství a první den na střední škole publiku umožní interaktivní animovaný projekt [Lou](#), na jehož vzniku se podíleli lidé s autismem. Co by se stalo, kdyby plast nahradil většinu naší DNA? Odpověď navrhne futuristický VR projekt [Člověk plastový](#), v němž se lidské tělo promění ve zcela novou entitu. Ve výběru interaktivních dokumentů bude i oceňovaný VR projekt [Ráno před koncem světa](#), rekonstruující událost z roku 2018, kdy se Havaj ocitla pod falešnou hrozbou jaderného raketového útoku. V esejistickém 360° filmu [Dokola](#) Wojciecha Puše budou účastníci a účastnice sledovat několik lidí různých genderových i etnických identit – jak proplouvají nocí, životem, touhou i marností.

Debatní program: konfrontační panely i filmové pitvy

Debaty po filmových projekcích se během existence festivalu staly jeho neodmyslitelnou součástí. V letošním roce Jeden svět debatní program výrazně rozšíří – následovat bude téměř po dvou třetinách projekcí, přičemž každému filmu bude věnována alespoň jedna diskuse. I tentokrát se na nich sejdou hosté a hostky z celého světa. Novinkou bude více různých diskusních formátů – od komorních debat přes konfrontační panely až po filmové pitvy.

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Diváci a divačky se mohou těšit například na pofilmovou debatu k filmu *Nevinnost* o kolektivním traumatu, kterou povede uznávaný somatický terapeut Alé Duarte. Sexuální práci a genderové nerovnosti v přístupu k sexu v kontextu filmu *Pornfluenceri* bude věnovaná komorní debata s novinářkou Petrou Dvořákovou. Filmové pitvě bude například podroben snímek *Dívčí gang*, v níž snímek o dospívající influencerce rozebere digitální sémantik Matěj Hřib. Přední polská socioložka Marta Bucholc zase v debatě otevře téma společenské smlouvy v 21. století v souvislosti s filmem *Občanská neposlušnost*.

V rámci zapojení se v řadě vzdělávacích projektů podpořil dlouholetý generální partner festivalu nadační fond Abakus debatní program, který letos získal novou podobu, včetně udělení ocenění v této kategorii. Letos bude publikum moci hlasovat v Divácké ceně Nadačního fondu Abakus za mimořádnou debatu.

Jeden svět na školách

Každoročně na jaře tisíce žáků vyrážejí z lavic do kina na festival Jeden svět. Během dopoledne pořádáme školní projekce ve všech městech, kde se festival odehrává. Také letos je pro děti připraven výběr filmů, které jistě zaujmou všechny věkové kategorie. Pro žáky a žákyně základních škol to jsou dvě pásma krátkých filmů, pokrývající širokou škálu témat – od kulturních rozdílů, života s postižením přes rodinné vztahy až po životní prostředí. Pro středoškoláky a středoškolačky je přichystáno pět celovečerních filmů z programu Jeden svět. Například *Překonat temnotu* a *Mladí Rusové na útěku*, zobrazující bohužel stále aktuální válečný konflikt na Ukrajině, nebo *Dívčí gang*, podhalující zákulisí mladých influencerů. Novinkou letošního roku je pak pro školy nabídka filmů ve virtuální realitě. Všechny filmy v rámci školních projekcí jsou spojeny s následnou debatou. Školy se na projekce musí hlásit dopředu: v Praze přes portál JSNS.CZ a v dalších městech prostřednictvím místních koordinátorů. Více na www.jsns.cz/festival

East Doc Platform

Institut dokumentárního filmu (IDF) tradičně během festivalu Jeden svět pořádá industry akci East Doc Platform, na níž se setkávají dokumentaristé* dokumentaristky z celého světa. Vedle workshopů pro celovečerní dokumentární filmy, série či projekty ve virtuální realitě přináší tato akce zejména prostor pro networking v podobě prezentace připravovaných filmů East Doc Forum či trhu East Silver s dokončenými filmy.

Alternativní distribuční platforma KineDok uspořádá během akce konferenci věnovanou práci s publikem, chybět nebude ani tradiční prezentace Czech Docs: Coming Soon, která přiblíží pětici připravovaných českých filmů, které se chystají do kin. Ex Oriente Film, mezinárodní vzdělávací workshop pořádaný IDF, podporuje tvůrčí rozvoj a financování dokumentárních filmů z regionu střední a východní Evropy již 20 let. Oslavit toto výročí budete moci na projekcích čtyř nedávno dokončených filmů: **BLIX NOT BOMBS** (r. Greta Stocklassa), **Matka vlast** (r. Hanna Badziaka, Alexander Mihalkovich), **Na okraji** (r. Olha Zhurba) a **Nepříjemně blízko** (r. Botond Püsök), které jsou součástí festivalu Jeden svět. Program East Doc Platform nabídne také přednášku dánského specialisty na vývoj dokumentárních projektů **Mikaela Opstrupa**, případovou studii rakouské mezinárodní

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

sales agentky **Christy Auderlitzky** (Filmdelights), masterclass italsko-švédského režiséra **Erika Gandiniho** a panelové diskuse Virtuální realita – ideální nástroj k šíření impactu? a Jak točit filmy a zachovat si zdravý rozum?

Program East Doc Platform se odehrává ve Francouzském institutu v Praze (Štěpánská 35) a je zdarma bez nutnosti akreditace. Kompletní program najdete na dokweb.net. Akce jsou pouze v anglickém jazyce.

PRAKTICKÉ INFORMACE

- Předprodej vstupenek začíná online ve středu 1. března. Na infostánku v Lucerně si je diváci a divačky mohou koupit od 22. března, na pokladnách kin pak od 23. března. Jednotná cena vstupenek je 130 Kč.
- Držitelé průkazů ZTP, ZTP/P a diváci nad 65 let mají zlevněné vstupné na veškeré projekce o 50 %.
- U držitelů průkazu ZTP/P má jejich doprovod vstup zdarma.
- Letos nabízíme přímý prodej vstupenek v infostánku v pasáži Lucerna. Divák si zde může koupit vstupenky do jakéhokoli kina na jakékoli představení. Následně vstupenky dostane vytištěné.
- Press centrum, kde budeme vydávat novinářské akreditace během festivalu, najdete v 1. patře Centra Člověka v tísni – Langhans (Vodičkova 37, Praha). Otevřeno bude od 22. do 30. března od 10.00 do 20.00.
- Během celého festivalu budou otevřeny dva infostánky – jeden v pasáži Lucerna a druhý ve foyer Městské knihovny v Praze. Zde získáte veškeré potřebné informace o festivalu. A můžete zde koupit festivalový merch. Ten bude dostupný i v e-shopu Jednoho světa.

Kontakty pro média:

Nikola Páleníčková, vedoucí mediální komunikace a PR,
nikola.palenickova@jedensvet.cz, +420 732 989 638

Eva Müllerová, mediální koordinátorka, eva.mullerova@clovekvtisni.cz, +420 720 208 552

**JEDEN
SVĚT**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH

22/3-2/4 2023
po celém Česku

Partnerství a sponzorství

Pořadatel: Člověk v tísni

Spolupořadatel: Ministerstvo kultury České republiky

Generální partner: Nadační fond Abakus

Hlavní partner: Dárci*dárkyně sbírky Lepší škola pro všechny

Významní partneři:

Státní fond kinematografie

Hlavní město Praha

Kreativní Evropa – MEDIA

Evropský parlament – Oddělení pro vztahy s občanskou společností

Technický a VR partner: Alza

Online partner: Prozeta

Čestný partner: LMC

Generální mediální partner: Česká televize

Hlavní mediální partner: Český rozhlas

